

**Želimo vam mnogo
dobre praznične energije!**

Vaš CEDIS

Imenovanja

Novi rukovodioci u više cjelina

Nataša Armuš šefica Službe održavanja Regiona 3

Nataša je rođena 1972. godine u Tuzli, gdje je završila srednju elektrotehničku školu. Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta u Prištini stekla je zvanje diplomiranog inženjera elektrotehnike. Svoj radni angažman započela je u EPCG 2002. godine, gdje je u Elektrodistribuciji Berane prvo bila inženjer za logičku

kontrolu, a zatim inženjer za isključenje, pa šef Odjeljenja za mjerenje.

U CEDIS-u je, nakon izdvajanja iz EPCG, raspoređena na radno mjesto inženjera za mjerenje I, a zatim na mjesto glavnog inženjera za mjerenje. Za šeficu Službe za održavanje Regiona 3 u Sektoru za održavanje Operativne direkcije imenovana je 01. novembra ove godine.

Natraša je udata i majka dvoje djece.

Branko Knežević šef Službe održavanja Regiona 6

Branko je rođen 1991. godine u Bijelom Polju. U rodnom gradu je završio osnovu školu kao djak generacije i gimnaziju sa diplomom Luča A. Tokom školovanja Branko je osvojio brojne nagrade iz oblasti matematike.

Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore

diplomirao je 2013. godine sa srednjom ocjenom 9,8.

Pripravnički staž je obavio u Elektroprivredi Crne Gore 2014. godine, a 15. februara 2017. godine zasnovao je radni odnos u CEDIS-u kao glavni inženjer u Službi održavanja Regiona 6. Za šefa Službe održavanja Regiona 6 imenovan je 01. novembra ove godine.

Oženjen je i otac dvoje djece.

Branko govori engleski jezik.

Miodrag Janičić šef Službe za lokalno upravljanje Regiona 2

Miodrag je rođen 1968. godine u Nikšiću. U rodnom gradu je završio osnovu i srednju elektrotehničku školu. Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore diplomirao je 1997. godine i stekao zvanje diplomiranog inženjera elektrotehnike, smjer energetika.

Radni angažman je započeo u kompaniji Željeznice Crne Gore, u Službi za

održavanje kontaktne mreže Sektora EPV, a 1998. godine prelazi u EPCG – Elektroprenos na radno mjesto operativnog dispečera. Od 1999. godine radio je u Sektoru za distribuciju, takođe na poslovima operativnog dispečera.

Na istim poslovima radio je i u Sektoru za upravljanje mrežom CEDIS-a nakon njegovog izdvajanja iz EPCG, a 2019. godine raspoređen je na radno mjesto glavnog inženjera za obuke u Centru za obuke CEDIS-a. Za šefa Službe za lokalno upravljanje Regiona 2 imenovan je 04. novembra ove godine.

Miodrag je oženjen i otac dvoje djece.

Imenovanja

Igor Vraneš šef Službe za mjerenje Regiona 7

Igor Vraneš je rođen 1974. godine u Pljevljima, gdje je završio osnovu školu i gimnaziju. Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, smjer energetika, diplomirao je 1999. godine.

Radno iskustvo sticao je u firmi "RADELEKTRO DOO" u Podgorici, gdje je radio na poslovima pripreme i izvođenja elektroinstalaterskih radova na objektima razne namjene, a zatim u Opštini Pljevlja, gdje je obavljao

poslove razreza i naplate poreza na nepokretnosti. Radio je i u "NVO AGROINVEST", kasnije preimenovanoj u "MONTECREDIT DOO", prvo kao kreditni službenik, a kasnije je pokrивao nekoliko različitih pozicija.

U CEDIS prelazi 10. marta 2017. godine na radno mjesto inženjera za mjerenje u Službi za mjerenje Regiona 7.

Na mjesto šefa Službe za mjerenje Regiona 7 imenovan je 15. decembra ove godine.

Milinko Papović šef Službe održavanja Regiona 5

Milinko je rođen 1959. godine u Kazancima kod Nikšića. Osnovu školu je završio u Krscu (Golija) kod Nikšića, a gimnaziju u Gacku. Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore diplomirao je 1984. godine i stekao zvanje diplomiranog inženjera elektrotehnike.

Prvi radni angažman započeo je 1985. godine u Željezari Nikšić, odakle prelazi

u MTRZ "Sava Kovačević" - Tivat.

U Elektroprivredu Crne Gore došao je 01. decembra 2008. godine, gdje je u Elektrodistribuciji Tivat, a od 2016. godine u CEDIS-u bio angažovan na poslovima inženjera, glavnog inženjera i šefa Službe za održavanje.

Na poziciju šefa Službe za održavanje Regiona 5 imenovan je 20. decembra ove godine..

Milinko je oženjen i otac dvoje djece.

Vuk Radović šef Službe održavanja Regiona 1

Vuk je rođen 1987. godine u Podgorici, gdje je završio osnovu i Srednju elektrotehničku školu. Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore diplomirao je 2013. godine i stekao zvanje specijaliste energetike i automatike.

Radni angažman otpočeo je septembra 2013. godine u Elektroprivredi

Crne Gore, gdje je obavljao poslove inženjera za održavanje u Odjeljenju za održavanje postrojenja i vodova u Službi za održavanje postrojenja i vodova. Nakon osnivanja CEDIS-a prvo je raspoređen na radno mjesto inženjer za trafostanice u Službi za održavanje Operativne direkcije, a zatim od 2019. godine na radno mjesto glavni inženjer za trafostanice u Službi za održavanje Regiona 1.

Za šefa Službe za održavanje Regiona 1 imenovan je 20. decembra ove godine.

INTERVJU: Vladimir Čađenović, izvršni direktor CEDIS-a

Zbog poremećaja na tržištu električne energije kompanija trpi finansijske posljedice

-Da smo nabavljali električnu energiju za pokrivanje gubitaka po cijeni koju je definisala RAE bili bismo u zoni pozitivnog poslovanja. Taj trošak je 11,5 miliona eura veći od planiranog za tekuću godinu, na to nismo mogli uticati niti izbjeći štetan uticaj vrtoglavog rasta cijena električne energije na berzi. S druge strane, smanjili smo troškove poslovanja po svim stavkama gdje je to bilo moguće i pokušali da izvučemo maksimum iz mogućeg.

Godina je bila preteška, ali CEDIS je likvidna kompanija koja je u stanju da izmiruje sve obaveze prema državi, zaposlenima i dobavljačima – istakao je u intervjuu za CEDIS info izvršni direktor **Vladimir Čađenović** sa kojim smo razgovarali o trenutnom stanju u Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu, rezultatima poslovanja, projektima, razvojnim planovima, očekivanjima i drugim aktuelnostima.

Na osnovu sagledavanja finansijskog poslovanja, kakav se poslovni rezultat za 2021. godinu očekuje i koje biste karakteristične detalje, vezano za poslovanje, istakli?

U kontekstu priče o poslovanju CEDIS-a ove godine, veoma je važno podsjetiti na promjene u pogledu drastičnog skoka cijene električne energije na referentnoj berzi koja je sa oko 50 eura po MWh u januaru, dostigla cijenu od gotovo 250 eura po MWh u novembru!

Električna energija je u 2021. godini nabavljena po prosječnoj cijeni od 68 eura po megavatsatu, tako da će CEDIS do kraja godine, po sadašnjim projekcijama, imati troškove nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u iznosu od preko 27 miliona eura, što je 11,5 miliona eura više od planiranih za tekuću godinu. Naime, RAE je prilikom utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda za

period 2020. -2022. godina odobrila CEDIS-u iznos od 11.629.964 eura po osnovu troškova za pokrivanje gubitaka u 2021. godini, a odobrena cijena za nabavku električne enegrije za pokrivanje gubitaka za ovu godinu iznosi 53,39 eura po MWh. Razumije se da nismo mogli uticati na rast cijene na berzi zbog kojeg smo imali toliko veće troškove od odobrenih od

strane RAE niti izbjeći štetan uticaj koji poremećaji na tržištu električne energije imaju na našu kompaniju. Da smo nabavljali električnu energiju za pokrivanje gubitaka po cijeni koju je definisala RAE bili bismo u zoni pozitivnog poslovanja.

Pored toga, imajući u vidu uticaj pandemije COVID – 19 na

standard građana, odobren je popust članovima Zlatnog tima, odnosno redovnim platišama, kao i ranjivim kupcima (penzionerima sa najnižim primanjima i nezaposlenim licima sa evidencije Zavoda za zapošljavanje). Odbor direktora je u maju donio Odluku o utvrđivanju popusta na pripadajući dio računa koji se odnosi na korišćenje distributivnog kapaciteta, a ukupan projektovani iznos popusta je 2,5 miliona eura. Prilikom donošenja Odluke, Društvo se rukovalo procjenom da će biti realizovan projektovani elektroenergetski bilans koji i jeste realizovan, odnosno trend povećanja distributivne potrošnje je nastavljen i tokom 2021. godine, kada smo imali povećanje od blizu četiri odsto, što se odrazilo na prihode. Treba napomenuti da je Odluku o popustu korisnicima Odbor donio u maju tekuće godine kada je cijena električne energije bila stabilna i nije bilo naznaka da će uslijediti vrtoglavi skok usljed kojeg kompanija u najvećoj mjeri trpi finansijske posledice. U nekim susjednim državama iz navedenih razloga elektroenergetske kompanije dobile su državne donacije, a bilo je i povećanja cijene za privredne subjekte.

Ipak, u godini koju ispraćamo, pored teškoća koje su nas zadesile zbog navedenih okolnosti, ali i specifičnih uslova rada i ograničenja koja su inače obimne i zahtjevne poslove dodatno iskomplikovala, bilo je i dobrih rezultata, pa u kontekstu ove priče treba saopštiti da smo štedjeli u svim segmentima koji su zavisili samo od nas, da smo smanjili troškove poslovanja po svim stavkama gdje je to bilo moguće i da smo za 0,5 procentnih poena smanjili gubitke električne energije.

Ova godina je bila preteška, ali i pored navedenih parametara, CEDIS je likvidna kompanija koja je u stanju da izmiruje sve obaveze prema državi,

zaposlenima i dobavljačima. Samo u prvih 10 mjeseci ove godine u budžet države Crne Gore uplatili smo preko 15 miliona eura.

Kako ocjenjujete funkcionisanje elektro-distributivnog sistema, prije svega sa stanovišta napajanja korisnika električnom energijom i da li su, s obzirom na loša iskustva s kraja prethodne i početka ove godine, mreža i objekti spremni za predstojeću zimu?

Iza Distribucije stoji dugogodišnji veliki i stručni rad, kao i znanje i zalaganje onih koji tu rade. Stoje mjeseci remonata, redovnog održavanja, svakodnevnih kontrola i vizuelnih pregleda. Sistem radi pouzdano, ali je važno stalno raditi na njegovom unapređenju, imati pravovremene višegodišnje planove, koje treba realizovati. Veliki broj objekata radi u nepovoljnim uslovima i nikad se ne zna šta može krenuti u lošem pravcu. Neki kvarovi se mogu otkloniti u hodu, neki zahtijevaju mnogo složenije zahvate. Svako ko je obišao naše objekte širom Crne Gore zna koliko su teški uslovi za rad naših ekipa i koliko njihova posvećenost i znanje, u kombinaciji sa sposobnošću improvizacije, nerijetko pružaju više od očekivanog.

Mnogo toga je realizovano i u prethodnom periodu, dio poslova je u fazi realizacije, neki će biti urađeni u narednom periodu što, zajedno sa investicionim ulaganjima uliva optimizam da će elektro-distributivni sistem u narednom periodu biti stabilan i pouzdan, a napajanje korisnika kvalitetno i uredno.

Dakle, poslije opsežnih priprema, ocjenjujem da će svi raspoloživi kapaciteti, kao i oni koji o njima brinu, spremno zakoračiti u 2022. godinu u kojoj će, bez obzira na

vremenske, epidemiološke i druge uslove, osnovni zadatak CEDIS-a ostati suštinski nepromijenjen – da se održi, a po mogućnosti i poboljša nivo kvaliteta napajanja korisnika električnom energijom.

Koliko je ukupno investirano u distributivni sistem shodno ovogodišnjem planu, u cilju stabilnijeg napajanja korisnika i koje biste projekte još najavili kao strateški važne za našu kompaniju?

Na nivou primarne distributivne mreže tokom ove godine realizovani su investicioni projekti u vrijednosti od oko 3,5 miliona eura. Od većih investicija izdvojio bih rekonstrukciju TS 35/10kV “Kumbor” u Herceg Novom i izgradnju 10kV postrojenja u TS 110/10kV “Kličevo” u Nikšiću, kao i rekonstrukciju DV 35kV “Glava Zete - Čevo” na Cetinju. Kad je u pitanju sekundarna mreža, ove godine privedena je kraju realizacija prve faze Projekta revitalizacije SN i NN mreže čija je ukupna vrijednost procijenjena na 33, 2 miliona eura, a samo tokom ove godine uloženo je ukupno preko deset miliona eura. Projekat je obuhvatio revitalizaciju velikog broja 10kV dalekovoda, stubnih trafostanica i niskonaponskih mreža.

Pored toga, završeni su i određeni pojedinačni investicioni projekti u ukupnoj vrijednosti od 1,2 miliona eura. Izgrađeno je, naime, desetak trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV na području Glavnog grada, sa priključnim vodovima i uklapanjem u 10kV ili NN mrežu, te nekoliko TS u barskom konzumu, a trafostanice tog naponskog nivoa građene su i u Kotoru, Herceg Novom, Žabljaku. U Ulcinju je izgrađen podzemni NN kabl iz TS “Bregvija” prema Maraš Kolji, a na Cetinju rekonstruisana NN mreža

traforeona TS “Čevo” – I, II, III i IV izvod.

CEDIS je istrajan u nastojanju da realizuje najviše standarde kvaliteta napajanja električnom energijom za naše korisnike, a investicije postavljaju osnove za modernizaciju i unapređenje sistema. Stoga će i u narednom periodu investiciona ulaganja ostati jedan od prioriteta poslovanja. U 2022 godini pustiće se pod napon novoizgrađena TS 35/10kV “Velje Brdo”, završiti rekonstrukcija 10kV postrojenja u TS Centar, kao i rekonstrukcija DV 35kV “Ubli – Bioče” (Region 2). U planu je, takođe, završetak započete izgradnje kablovskih vodova 35 kV od TS “Podi” do TS “Kumbor” i od TS “Podi” do TS “Baošić” u Herceg Novom, kao i izgradnja podzemnog voda 35kV “Tivat – Račica” u Tivtu, te rekonstrukcija 35 kV dalekovoda “Plav – Gusinje” u Plavu i “Ribarevine – Ščepanica” u Bijelom Polju. Vrijednost ovih projekata je blizu tri miliona eura.

U pripremi je i izgradnja pet trafostanica naponskog nivoa 35/10 kV sa uklapanjem u postojeću distributivnu mrežu i to: TS “Duklo” u Nikšiću, “Grbalj 2” i “Bigova” u Kotoru, “Tri krsta” u Tivtu i “Voloda” u Pljevljima. Vrijednost ovih izuzetno značajnih projekata je gotovo 9,5 miliona eura. Tokom sljedeće godine započeće i pripremne aktivnosti na izgradnji dva značajna 35kV podzemna voda, vrijedna preko milion eura – “Breza – Rijeka Mušovića” u Kolašinu i “Jezerine – Lubnica” u Beranama, a najavio bih i realizaciju znatnog broja projekata koji se odnose na zamjenu transformatora u 12 trafostanica 35/10kV (TS “Crkvičko Polje” u Nikšiću, trafostanice “Novi Obod” i “Čevo” na Cetinju, TS “Plav” u Plavu, trafostanice “Velika Plaža” i

“Vladimir” u Ulcinju, TS “Dobrota” u Kotoru, TS “Račica” u Tivtu, TS “Igalo” u Herceg Novom, trafostanice “Drijenak” i “Manastir Morača” u Kolašinu i TS “Boan” na Žabljaku).

Na nivou sekundarne mreže sljedeće godine treba da počne druga faza Projekta revitalizacije SN i NN mreže, vrijedna blizu 15 miliona eura, a takođe će se pokrenuti projekti koji se odnose na ugradnju reklozera na 25 10 kilovoltnih dalekovoda. Investicija, koja će omogućiti manji broj i kraće trajanje prekida u napajanju električnom energijom za područja koja napajaju ti vazdušni vodovi, vrijedna je 2,2 miliona eura.

Pored toga, u 2022. godini očekuje se završetak radova na velikom broju već započetih projekata, kao i pokretanje novih na osnovu zahtjeva korisnika i indikatora nedostatka kapaciteta u mreži. Plan investicija, takođe, predviđa da se u adaptaciju postojećih TS 10/0,4kV, u smislu zamjene starih SN i NN blokova i transformatora 10/0,4kV novim, uloži oko dva miliona eura.

U segmentu upravljanja mrežom, jedan od ključnih zadataka biće implementacija SCADA sistema

za daljinski nadzor i upravljanje distributivnom mrežom, a konkretne korake smo već preduzeli u pravcu organizacije tendera za sprovođenje prve faze ovog projekta koji će omogućiti kvalitetniji pristup podacima, na osnovu kojih će biti unaprijeđen i rad i stabilnost distributivnog sistema.

Jeste li zadovoljni ostvarenim ulaganjima u održavanje i unapređenje kapaciteta?

Dosta je dobra realizacija Plana održavanja u okviru kojeg je za 11 mjeseci ugrađeno gotovo osam hiljada stubova, iako je donekle usporavaju tenderski postupci za nabavku materijala i građevinske radove. Da bi se Plan u potpunosti realizovao potrebno je da se poklopi mnogo stvari.

Prema ovogodišnjem Planu održavanja oko 60 odsto sredstava ide na Projekat revitalizacije 3081 koji je realizovan u procentu od skoro 70 odsto. Ostali dio sredstava namijenjen je za tekuće i havarijsko održavanje i rješavanje opravdanih zahtjeva korisnika. Ove godine uložen je poseban napor da se velikom broju korisnika izađe u susret radi

poboljšanja napajanja. Samo za njihove potrebe ugrađeno je do kraja novembra oko 1.600 stubova. Dosta je rađeno i na havarijskom održavanju, taj trošak je oko 34 odsto od ukupno realizovanih sredstava, prije svega zbog velikog nevremena na sjeveru države početkom godine koje je prouzrokovalo brojne kvarove, posebno na području regiona 3 i 6, pa su velika sredstva izdvojena za sanaciju 10 kilovoltnih dalekovoda i NN mreža. Radovi koji su izvedeni na objektima urađeni su tako da su oni sada u potpunosti tehnički ispravni.

Treba reći i to da su najveći dio radova na projektu revitalizacije 3081 izveli zaposlni u Sektoru održavanja, što je jako važno, jer pokazuje da je CEDIS u stanju da i velike projekte realizuje sopstvenim snagama, što je uvijek prednost. Privode se kraju i projekti revitalizacije 3097 i 3157 gdje treća lica izvode radove čija vrijednost premašuje 10 miliona eura. CEDIS dakle ulaže ogromna sredstva u elektrodistributivni sistem sa ciljem dostizanja tehničkih standarda u toj oblasti jer su posljedice nekvalitetnog napajanja veoma teške i najčešće su povezane sa značajnim finansijskim i materijalnim štetama.

Moj utisak je da su zaposleni u Održavanju toliko vješti da poznaju kako objekti dišu i na svaki kvar vrlo brzo reaguju, pripreme ekipe i naprave raspored rada. Oni su na to navikli, to je dio njihovog života.

Smanjenje gubitaka na mreži jedan je od prioriteta u radu CEDIS-a. Kakva je situacija sa gubicima?

U cilju smanjenja gubitaka i njihovog svodenja na najmanju moguću mjeru CEDIS preduzima raznovrsne mjere. Pored poboljšanja kvaliteta mreže, jedna od najvažnijih mjera je borba protiv neovlašćene

potrošnje električne energije. CEDIS redovno sprovodi aktivnosti na kontroli mjernih mjesta i suzbijanju neovlašćene potrošnje, bilo da se radi o krađi ili o nelegalnom priključivanju na mrežu. Te aktivnosti postepeno daju rezultate, što se može i zaključiti upoređivanjem mjesečnih i godišnjih izvještaja o gubicima.

Da smo na dobrom putu govore i rezultati u prvih devet mjeseci ove godine, jer su distributivni gubici na nivou od 12,11 odsto (planirani za taj period 12,29 odsto), što je bolji rezultat nego u uporednom periodu prošle godine kada su gubici bili 12,59 odsto. Smanjenje gubitaka za 0,48 procentna poena ili 11.042.877,1 kWh u odnosu na prethodnu godinu iznosi oko million i 200 hiljada eura.

S obzirom da nas u narednom periodu očekuju značajne investicije na rekonstrukciji mreže i objekata, stvorićemo pretpostavke za još uspješnije poslovanje, čime ćemo i distributivne gubitke svesti na još niži nivo. Plan je da u sljedećoj godini oni budu 11,89 odsto.

Treba podsjetiti da Zakon o energetici zabranjuje neovlašćeno korišćenje električne energije i obavezuje CEDIS da ukoliko utvrdi

krađu, bez prethodnog upozorenja obustavi isporuku električne energije korisniku. Dalje postupanje propisano je Pravilima za sprovođenje postupka za otkrivanje, utvrđivanje i sprečavanje neovlašćenog korišćenja električne energije i Metodologijom za obračun i naplatu neovlašćeno preuzete električne energije.

CEDIS raspolaže najmodernijom opremom za utvrđivanje neovlašćenih aktivnosti na mjernim mjestima, dok radnje na terenu sprovode stručne ekipe sa višegodišnjim iskustvom, upoznate sa svim vidovima neovlašćenog preuzimanja električne energije i detaljnim informacijama o karakteristikama konzuma, naročito u problematičnim područjima.

Koji su to, po Vama, ciljevi CEDIS-a u narednom periodu?

Naše poslovanje se zasniva na odgovornosti prema građanima i drugim korisnicima distributivnog sistema za koje nastojimo da obezbijedimo jednak kvalitet i uslove isporuke električne energije u cijelom konzumu.

Najvažniji plan je da se u narednoj godini, bez obzira na uslove, po

BERANE - REVITALIZACIJA MREŽE

Obraćanje izvršnog direktora povodom usvajanja Etičkog kodeksa

Drage kolege,

Po uzoru na najviše standarde profesionalne etike i dobre poslovne prakse, usvojen je novi Etički kodeks kao izvorni akt uređenih etičkih načela, pravila dobrog ponašanja zaposlenih i obavezujuće principijelnosti u poslovanju naše kompanije.

CEDIS, kao kompanija koja obavlja djelatnost od javnog interesa, ima naročitu dužnost da baštini i poštuje etičke principe i načela poslovnog ponašanja i kulture. Etički kodeks je izraz poslovne kulture Kompanije sa dugogodišnjom tradicijom, temelj razvoja profesionalnih etičkih principa i orijentir u postavljanju ciljeva zaposlenih unutar CEDIS-a. Neprekidni slijed principa, ustanovljenih Etičkim kodeksom, kroz svakodnevni rad svakog zaposlenog, a u skladu sa svim primjenljivim zakonima i najvišim standardima poslovne etike, od nemjerljive je važnosti za pouzdan i predan rad po kakvom se naša kompanija treba i mora prepoznati.

Kodeks je pravilo bez izuzetka, jednako za sve zaposlene i druga lica koja su na odgovarajući način povezana sa CEDIS-om. Načela modernog poslovanja i poslovne kulture, koja su ovim Kodeksom propisana, mjera su i jasna preporuka za donošenje etički izbalansiranih odluka u različitim situacijama,

usmjerena na poboljšanje i rast poslovnog uspjeha i ukupne reputacije naše kompanije. Zbog toga se od svakog člana CEDIS tima očekuje da svoje profesionalne aktivnosti izvodi u skladu sa zakonom, principima i pravilima Kodeksa, djelujući u granicama svojih ovlaštenja i odgovornosti. Svaki član tima je dužan da bude posvećen povjerenim zadacima i odgovoran za rezultate koje ostvaruje, da njeguje atmosferu uzajamnog uvažavanja i tolerancije, kao i da bude savjestan i kolegijalan u odnosu sa ostalim zaposlenima, te da svojim radom i ponašanjem doprinosi efikasnom funkcionisanju sistema kao cjeline.

Postupanje članova tima protivno pravilima Etičkog kodeksa može naškoditi ugledu CEDIS-a i potencijalno narušiti povjerenje u kompaniju. Kako nepoštovanje pravila i principa proklamovanih Etičkim kodeksom ostavlja ozbiljne posljedice za svakog pojedinca, nezavisno od njegove pozicije, odnosno radnog mjesta, to je svako kršenje i odstupanje od postavljenih principa krajnje neprihvatljivo i nedopustivo za Društvo. Naš zajednički cilj i interes je očuvanje i jačanje vrijednosti etičnog postupanja prilikom obavljanja poslovnih procesa i saradnje, kako sa korisnicima naših usluga, tako i sa našim partnerima, te zaštita

temeljnih vrijednosti utvrđenih ovim Kodeksom. Pred svima nama je prilika i obaveza da permanentnom primjenom Kodeksa kontinuirano doprinosimo jačanju naših vrijednosti i podizanju opšteg nivoa poslovanja.

Oslanjajući se na zaposlene i njihovu svijest da su obavezni da savjesno i temeljno prosuđuju i postupaju u svakoj situaciji, uvjeren sam da tu priliku nećemo propustiti, jer se kultura integriteta i etike gradi godinama, a samo je trenutak dovoljan da se uruši. Dobar imidž i povjerenje poslovnih partnera predstavljaju dragocjeni resurs CEDIS-a, čije će uvećavanje, zaštitu i očuvanje ovaj Kodeks trajno potpomagati.

Društvo će obezbijediti dostupnost Etičkog kodeksa svim licima na koja se odnosi, radi detaljnog upoznavanja sa njegovim sadržajem.

Vladimir Čadenović

Pripreme za zimu u REGIONU 3

Obnova mreže za bolju uslugu

Revitalizovan DV „Luge“ u Beranama, u toku revitalizacija dalekovoda „Budimlja“. Ispunjen Plan revitalizacije trafostanica, a u niskonaponske mreže ugrađeno gotovo 200 stubova

Na području Regiona 3 (Berane, Andrijevića, Gusinje, Plav, Petnjica i Rožaje) su tokom ove godine završeni radovi na revitalizaciji 10 kilovoltnog dalekovoda „Biševo“ u Rožajama u dužini od 60 km i 10 kV dalekova „Konjuhe“ u Andrijevići u dužini od 38 km, vrijedni preko tri miliona eura. Tom prilikom je revitalizovana i većina pripadajućih trafostanica, a riječ je o izuzetno značajnim projektima s obzirom da ovi dalekovodi dijelom prolaze gotovo nepristupačnim terenima pokrivenim visokim šumama, zbog čega su intervencije na njima bile pravi izazov za naše ekipe, naročito u zimskim mjesecima kada su ta područja prekrivena snijegom i ledom. Ovi objekti će sada biti mnogo stabilniji jer su zamijenjeni svi dotrajali stubovi i provodnici, kao i kompletna izolacija, a ugrađeno je i nekoliko linijskih rastavljača koji će omogućiti lakše i brže pronalaženje mjesta kvara i njihovo efikasnije otklanjanje. Samim tim, doprinijeće se kvalitetnijem snabdijevanju korisnika električnom energijom i smanjenju vremena zastoja u napajanju električnom energijom.

Pored toga, Služba održavanja Regiona 3 je u prethodnom periodu završila revitalizaciju DV 10kV „Luge“ u Beranama i po Planu održavanja započela radove na revitalizaciji DV 10kV „Budimlja“. Do sada je, prema riječima **Nataše Armuš**, šefice Službe, završeno preko 40 odsto planiranih radova na tom objektu, a izvršena je i revitalizacija više od 20 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV.

-Plan revitalizacije trafostanica je u potpunosti realizovan, a takođe je revitalizovano i šest niskonaponskih mreža i u distributivnu mrežu ugrađen 171 stub. Vrijednost tih radova je preko 150 hiljada eura – kazala je Armuš.

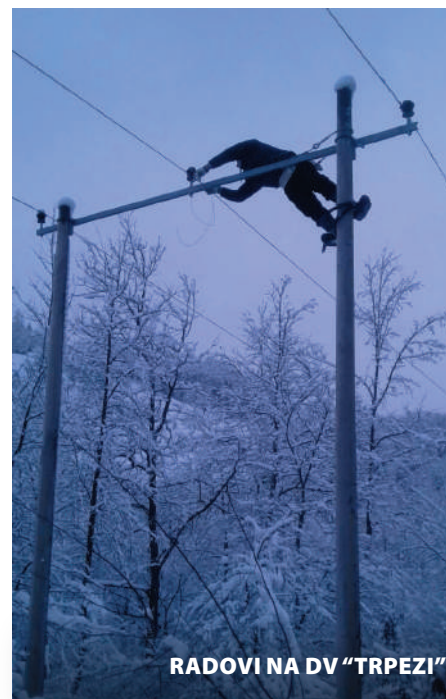
Prema njenim riječima, planski je vršen i obilazak dalekovoda, obavljen je vizuelni pregled i snimanje GPS-om, unošenje podataka i obilježavanje. To je bio preduslov za intervencije u vidu raskresivanja trase, zamjene stubova i provodnika kako bi se što spremnije dočekala zimska sezona.

-Radovi su izvođeni na dalekovodima „Petnjica“, „Trpezi“, „Đuranovića Luke“, „Daciće“ i „Bašča“ i do kraja godine se na njima mora još raditi, s tim što je Plan obilaska dalekovoda sa pripadajućim trafostanicama u potpunosti realizovan – navela je Armuš i dodala:

-Visokonaponska i niskonaponska mreža u Regionu 3 je krajem prošle i početkom ove godine, uslijed loših vremenskih prilika, bila dosta havarisana. Uz pomoć ekipa Održavanja iz drugih regiona i zaposlenih u ostalim službama Regiona 3, u kratkom vremenskom periodu saniran je veliki broj kvarova. Posljedice havarije su u prvih par mjeseci 2021. godine u značajnoj mjeri određivale aktivnosti Službe za održavanje.

Armuš ističe da u drugoj polovini ove godine nijesu imali Ugovor o izvođenju fizičkih radova na održavanju distributivnih objekata u ovom regionu, a bilo je i problema zbog nedostatka materijala (u prvom redu stubova), tako da su se otežano odvijale sve aktivnosti na održavanju elektrodistributivne mreže.

-Sada je situacija znatno bolja, imamo važeći Ugovor o izvođenju fizičkih radova, a stigle su i prve isporuke stubova, što nam omogućava intenzivan rad na sanaciji kritičnih tačaka na niskonaponskoj mreži - čišćenju trase i zamjeni dotrajalih stubova i provodnika, kako bismo što spremniji dočekali zimu i rad sistema u otežanim

RADOVI NA DV „TRPEZI“

uslovima. Trenutno je akcenat stavljen na realizaciju aktivnosti po zahtjevima korisnika, za koje su u ranijem periodu napravljene specifikacije potrebnih radova i materijala – kaže naša sagovornica i dodaje da je tokom ove godine za potrebe tekućeg i havarijskog održavanja i za rješavanje opravdanih zahtjeva korisnika u elektrodistributivnu mrežu ugrađeno skoro hiljadu stubova, a ukupna vrijednost izvedenih radova je preko 400 hiljada eura.

Slaba tačka na elektrodistributivnoj mreži u ovom regionu je u prvom redu DV 10kV „Meteh“, čija je revitalizacija planirana za sledeću godinu. Takođe je potrebno kompletno rekonstruisati veliki broj niskonaponskih mreža, posebno onih na seoskom području, zato što su u dosta lošem stanju, tako da se selektivnom zamjenom stubova i provodnika ne može postići željeni efekat.

Priprema za zimu u REGIONU 6

Sistem spreman za dodatno opterećenje

Revitalizovan DV "Slijepac most", trenutno se izvode radovi na revitalizaciji dalekovoda "Rasovo" i pripadajućih niskonaponskih mreža. Revitalizovano i 12 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV

Na području Regiona 6 (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin) je u prethodnom periodu, u okviru Plana održavanja elektroenergetskih objekata, završena revitalizacija 10 kilovoltnog dalekovoda "Slijepac most" na kojem je rađena zamjena stubova i užeta, kao i raskresivanje rastinja u trasi dalekovoda u cilju povećanja pouzdanosti napaja korisnika tog dijela konzuma. Vrijednost ovih radova je preko 230 hiljada eura.

Takođe je revitalizovana i trafostanica "Slijepac most" na kojoj je zamijenjen transformator i visokonaponska i niskonaponska oprema, kao i stub za TS. Pored toga, ekipe održavanja su u ovoj godini završile revitalizaciju još 11 stubnih trafostanica ("Godijevo Cekule", "Goduša Rebronje", "Goduša Mušovići", "Lazovići", "Kradenik", "Vlah", "Zurena", "Gornja

Crnca", "Ivanje Marinkovići", "Bjelojevice", "Crvena Lokva" i "Bare Kraljske 1"), a vrijednost ovih radova je oko 28 hiljada eura.

Branko Knežević, šef Službe održavanja Regiona 6, informiše da se u tom dijelu konzuma trenutno odvijaju radovi na revitalizaciji 10 kilovoltnog dalekovoda "Rasovo", na kojem se ugrađuju novi stubovi i mijenja uža, a takođe je započeta i revitalizacija niskonaponskih mreža koje pripadaju dalekovodu "Skrbuša" u Kolašinu. Riječ je o NN mrežama "Lokve", "Durutovac", "Rečine", "Padež", "Skrbuša", "Matesevo", "Jabuka", "Drcka", "Sunga", "Bare", "Vranještica", "Smrčje", "B. Potok", "Drndari", "S. Gora" i "Izlasci". Vrijednost tih radova je skoro 45 hiljada eura.

-Završen je veliki broj objekata tako da je znatno povećan kvalitet napajanja električnom energijom korisnika na području Regiona 6. U narednom periodu nastaviće se aktivnosti na ovim objektima u cilju realizacije Plana održavanja za ovu godinu – kaže Knežević.

Prema njegovim riječima, u prethodnom periodu je, pored revitalizacije navedenih dalekovoda i NN mreža, kroz tekuće i havarijsko održavanje vršen remont ostalih nadzemnih vodova i niskonaponskih mreža na području Regiona 6, a sanirane su i najlošije tačke na mreži.

-Mijenjaju se dotrajali drveni stubovi i oštećeni provodnici, ugrađuju rastavljači i raskresuje rastinje u trasama vodova. Ukupna vrijednost tih radova je oko 250 hiljada eura, a te aktivnosti nastaviće se do završetka svih planiranih radova.

Na osnovu izvedenih radova i trenutnog stanja lokalnog elektrodistributivnog sistema možemo reći da su elektrodistributivna mreža i objekti spremni za povećanja opterećenja u zimskom periodu. Ekipe održavanja su se maksimalno potrudile da završe sve planirane poslove u cilju pouzdanog snabdijevanja korisnika – kazao je Knežević.

Elektromonteri CEDIS-a kroz duboki snijeg pješačili par sati do zaledjenog dalekovoda na Durmitoru: Obezbijedili vojnicima struju

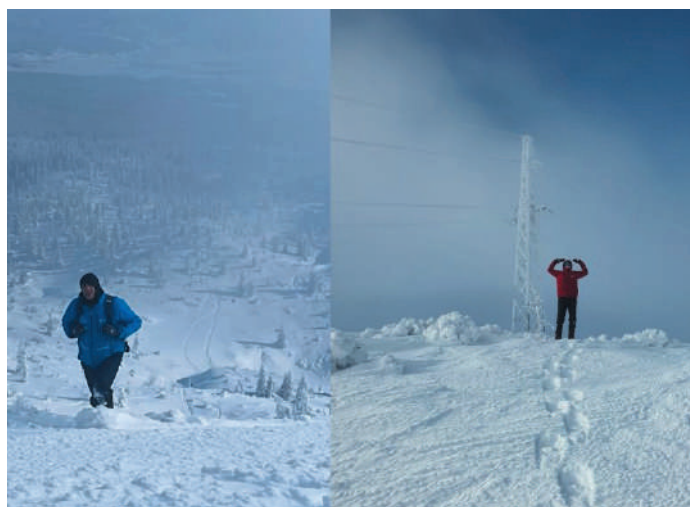
Elektromonteri Crnogorskog elektrodistributivnog sistema sa Žabljaka **Ranko Knežević** i **Ivan Kasalica**, izveli su još jedan, gotovo nemoguć poduhvat kako bi obezbijedili napajanje električnom energijom vojsci na vrhu Štuoca.

Naime, dalekovod koji je gotovo zaledilo nevjernje ostao je bez napona, a neprohodnim područjem nije se moglo stići do energetskog objekta.

Pokušalo se i korišćenjem vojnog helikoptera da se prevezu naši monteri do gore, ali bezuspješno. Mećava nije dozvoljavala letilici uzlet. Ranko i Ivan su se, na kraju, odlučili na ono što ih nikada nije izdalo, pješačenje, kako bi stigli do dalekovoda i vojnicima obezbijedili napajanje električnom energijom.

Naši požrtvovani heroji su sa krpeljama na nogama i opremom na ramenima, kroz dubok snijeg i veliki uspon, stigli nakon par sati do mjesta prekida i uspješno završili posao. Obezbijedili su napajanje električnom energijom vojnicima na Štuocu.

Fotografije govore mnogo više od riječi.

Čelnici CEDIS-a posjetili Elektrodistribuciju Srbije

Prirodna saradnja dva operatora distributivnog sistema

Izvršni direktor CEDIS-a **Vladimir Čađenović** sa saradnicima boravio je u radnoj posjeti „Elektrodistribuciji Srbije”. Domaćin posjete u ime EDS-a bio je generalni direktor **Bojan Atlagić** sa najbližim saradnicima.

Mogućnosti za unapređenje saradnje dva operatora distributivnog sistema u cilju povećanja efikasnosti i produktivnosti kroz uvođenje novih tehnologija za moderan i fleksibilan sistem distribucije električne energije bila je tema radnog sastanka predstavnika rukovodstava CEDIS-a i EDS-a.

Na sastanku je prezentovan postupak restrukturiranja koje EDS sprovodi već nekoliko godina u cilju ispunjavanja svih regulatornih i međunarodnih obaveza (Energetska zajednica jugoistočne Evrope), preuzetih poslednjih godina. Vođeni su detaljni razgovori oko načina teritorijalne organizacije distributivne djelatnosti na kompletnom konzumu Elektrodistribucije Srbije, unutrašnje funkcionalne organizacije, kao i o svim vitalnim poslovnim i tehničkim sistemima.

Organizovana je i posjeta glavnom dispečerskom centru Distributivnog područja Beograd kako bi se naši predstavnici upoznali sa instaliranim

sistemima daljinskog nadzora i upravljanja distributivnom mrežom na svim naponskim nivoima. EDS na ovim složenim sistemima već duže aktivno radi, a naši predstavnici detaljno su se upoznali sa procesima njihove implementacije u toj kompaniji (planiranje, projektovanje, nabavka opreme, instalacija). Upoznali su se, takođe, sa načinom rada Distributivnog dispečerskog centra “Beograd, kao i koordinacijom rada sa nadređenim centrima.

Prezentovane su sve funkcionalnosti SCADA sistema preko koga se obavlja efikasno operativno upravljanje nad jednim izuzetno složenim elektrodistributivnim sistemom, kao što je konzum grada Beograda. Predstavljen je i način rada i međusobna koordinacija podređenih centara upravljanja koji pokrivaju 10 kV i NN elektrodistributivnu mrežu na gradskom dijelu konzuma Beograda.

Takođe je prezentovana primijenjena koncepcija automatizacije SN elektrodistributivne mreže, kao i njen evolutivni razvoj do najsavremenijih rješenja napredne automatizacije SN mreže koja su trenutno u fazi realizacije.

Predstavnici CEDIS-a bili su u prilici da se upoznaju i sa savremenim rješenjima integrisanog sistema za daljinski nadzor nad NN mrežom, kao i daljim planovima u pogledu daljeg razvoja i

šire primjene sistema na cjelokupnom konzumom području grada Beograda, kao i ostalih distributivnih područja koja su u nadležnosti operatora distributivnog sistema.

Analizirane su mogućnosti transfera znanja i iskustava shodno potrebama za implementaciju ovakvih sistema za potrebe CEDIS-a i dogovorena kontinuirana saradnja i razmjena iskustava na nivou dvije kompanije narednih godina.

EDS nije dio sistema EPS-a

Elektrodistribucija Srbije od 31.decembra 2020. godine posluje kao samostalni privredni subjekat, nakon što je Javno preduzeće “Elektroprivreda Srbije” prenijelo na Republiku Srbiju, koju zastupa Vlada, cjelokupan osnivački i vlasnički udio u Operatoru distributivnog sistema “EPS Distribuciji”, čime je “EPS Distribucija” prestala da bude deo sistema EPS-a.

Obilježena 60. godišnjica Elektrotehničkog fakulteta

CEDIS i ETF potpisali Protokol o saradnji

U želji da studente Elektrotehničkog fakulteta aktivno uključi u praćenje novih razvojnih projekata i obezbijedi budućim stručnjacima upoznavanje sa našim proizvodnim objektima i procesima, CEDIS je 12. novembra, na 60. godišnjicu ETF-a, saradnju sa ovom visokoobrazovnom ustanovom podigao na viši nivo. Naime, Protokol o saradnji sa ETF-om potpisali su predsjednik OD CEDIS-a **Rajko Radošević** i dekan ETF-a prof. dr **Saša Mujović**, a pored CEDIS-a, Protokol su potpisali i EPCG, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Agencija za energetiku i regulisane djelatnosti, Telenor, CKB i Centralna banka Crne Gore.

-Pod krovom ove ugledne i prestižne visokoobrazovne ustanove, koja bi, bez ikakve sumnje, predstavljala ponos i mnogo većih i razvijenijih država od naše, školovale su se generacije inženjera koji su svoje znanje ugradili u temelje i razvoj elektroenergetskog sistema Crne Gore. Na stotine inženjera, vrhunskih i međunarodno priznatih stručnjaka, svoje je znanje predalo i uložilo u napredak i izgradnju Elektroprivrede Crne Gore kao najveće državne kompanije koja je danas u velikom investicionom zamahu.

Nove vjetroelektrane, solarne elektrane i hidroelektrane, od kojih su mnoge u poodmakloj fazi razvoja, traže i nove stručnjake, inženjere i ljude koji će njima upravljati i koji će o njima brinuti. Polazeći od te činjenice, cijenili smo da je krajnje vrijeme da oživimo neke stare i dokazano funkcionalne modele saradnje. S tim u vezi, odlučili smo da međusobne odnose dodatno unapredimo i učvrstimo, na zadovoljstvo svih aktera u društvenom životu naše zemlje. U tom duhu saradnje, sa posebnim zadovoljstvom, potpisaću Protokol o saradnji – istakao je ovom prilikom izvršni direktor EPCG **Nikola Rovčanin** rekavši, takođe, da je veoma važno da se pomjeraju granice nabolje i da se bilježi napredak u razvoju energetskog sistema, naše privrede i naše države.

-To je naša potreba, ali i naša obaveza prema ovoj i generacijama koje dolaze. Želimo da studente ETF-a aktivno uključimo u praćenje novih razvojnih

projekata iz oblasti zelene energije, a da istovremeno praktična znanja naših iskusnih stručnjaka podijelimo sa studentima. Želimo da, kao društveno odgovorna kompanija, ulažemo u znanje ljudi na kojima počiva i na kojima će počivati

elektroenergetski sistem naše zemlje i da naši najbolji kadrovi ostaju u svojoj državi i rade za svoju državu. Duboko uvjeren da dijelimo viziju napretka i sasvim siguran u to da, u ime zaloga za budućnost, ne smijemo propustiti aktuelne razvojne šanse, cijenim da je današnje podizanje saradnje na viši nivo jedan od simbola zajedničke čvrste opredijeljenosti za usmjeravanje naše privrede, time i društva u cjelini, ka savremenim svjetskim trendovima – kazao je Rovčanin.

Dekan Elektrotehničkog fakulteta **Saša Mujović**, kazao je da pripadati ETF-u na bilo koji način predstavlja privilegiju i unaprijed potpisanu spremnost na odricanja, pregalaštvo, strpljenje i duboku vjeru da predani rad mora donijeti rezultate.

-Dva krupna, kapitalna projekta su na pragu realizacije. Prvi je da će se uskoro na ETF-u vršiti ispitivanje 5G mreže u saradnji sa kompanijom Telenor i drugi kapitalni projekat je da smo dogovorili saradnju sa kompanijom ABB koja će upravo na ETF-u napraviti i pokrenuti Regionalni centar izvrsnosti. Danas postoji sve više svijesti da nauka nije trošak, već najbolje ulaganje, a znanje je

najbolji način da popravimo svoje servise i na taj način doprinesemo građanima Crne Gore – kazao je, između ostalog, prof. Mujović dodajući da ETF vrlo uspješno planira i stvara kadar, pa je tako u posljednje dvije godine pet najboljih studenata, koji su doktorirali na ETF-u izabrano u profesorska zvanja i zadržano na Fakultetu što, kako je kazao, predstavlja izuzetan zalag za budućnost i oslobađa ih bojazni da će neminovni odlazak u penziju njihovih starijih kolega ugroziti rad ETF-a u budućnosti.

-Učinili smo sve da naše najbolje studente zadržimo na ETF-u i u velikoj mjeri u tome i uspjeli ponajviše zahvaljujući podršci naših privrednih partnera na čelu sa EPCG. Koliko je to važno neka posvjedoči podatak da od momenta kada student završi osnovne studije pa do njegovog potencijalnog izbora u zvanje redovnog profesora mora proći najmanje 20 godina. Dakle, kadar se ne stvara danas za sutra, to je proces koji pažljivo planiramo – kazao je Mujović.

-Crna Gora i naša društvena zajednica dobila je veliku šansu, a ta šansa se ogleda u zelenoj tranziciji i proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora. Ne smijemo je propustiti jer imamo izvanredan potencijal a EPCG je iskreni partner, spreman da saraduje sa strukom i naukom. Hajde da se ujedinitimo, da kroz elektroenergetiku podignemo Crnu Goru, da pokažemo mladima da se vrijedi školovati i dobro učiti. Oni treba da u našoj društvenoj zajednici dobiju šansu za posao i da u Crnoj Gori planiraju svoju budućnost – poručio je predsjednik

Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore, **Milutin Đukanović**, istakavši da je ETF u Podgorici bio rasadnik kadra i stručnjaka i da se taj potencijal mora iskoristiti na najbolji mogući način.

Na svečanosti upriličenoj u čast šezdesetogodišnjice postojanja ETF-a govorio je i predsjednik Skupštine Crne Gore, **Aleksa Bečić** koji je, između ostalog, istakao da je Crna Gora koja teži da postane prva naredna članica Evropske unije obavezna da sve rapoložive kapacitete, energiju i znanje usmjeri u školovanje mladih i ambicioznih ljudi i da prateći moderne naučne trendove i zahtjeve tržišta rada bude u korak sa najnaprednijim državama Evrope stvarajući uslove da školovani mladi ljudi privređuju u svojoj otadžbini.

-Mladost je ključni generator društvenog i ekonomskog razvoja naše zemlje i uz podršku iskustva ona je ta koja daje sposobnost da se odgovori zahtjevima i izazovima modernog vremena - poručio je Bečić naglasivši da smo dužni da obezbijedimo i povoljan poslovni ambijent koji će stručni kadar zadržati u zemlji i obezbijediti im optimalne uslove za rad i stvaranje, da znanje zadržimo u našoj zemlji, a ne da ga izvozimo, kao što je bio slučaj u prethodnom periodu.

-I upravo smo, iz ovog razloga, kao društvo u obavezi da se suočimo sa najtežim ispitom do sada. Kako zaustaviti odliv mozgova i tako doprinijeti snažnijem i dinamičnijem razvoju cijele države i društva. Korak po korak, moramo riješiti i tu enigm.

**SAŠA MUJOVIĆ I RAJKO RADOŠEVIĆ
POTPISALI PROTOKOL O SARADNJI**

U rješavanju tog zadatka potrebno je angažovanje svih društveno-političkih činilaca. Podrška svih vas na rješavanju tog zadatka je ključna i neophodna – zaključio je Bečić.

Rektor Univerziteta Crne Gore **Vladimir Božović**, rekao je da se poslije prvih 60 godina, kada je riječ o ETF-u, vidi zrelost, mudrost i snaga.

-Evo prilike danas, kada proslavljamo 60 godina nauke i obrazovanja, da pokažemo kako smo zreli, ali I kako smo zapravo mladalački poletni i uspješni, i to ne samo u lokalnom, nego mnogo širim okvirima. Znao ono kada u nekome vrlo rano prepoznate obrise izuzetnosti, brzine, lucidnosti, pa kažete- ovo će dijete biti genijalno. To je priča za ETF u Podgorici. Mi danas ne slavimo samo 60 godina neke istorije, već suštinski obilježavamo mnogo uspješnih godina sjajne, naučne i obrazovne budućnosti u kojoj će ETF biti naša vodeća snaga - ocijenio je Božović.

Na svečanosti je govorio i dekan Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu, prof. dr **Milo Tomašević** rekavši, između ostalog, da je ta obrazovna institucija slična sa ETF-om u Podgorici po težnji ka izvrsnosti u nastavi, naučno istraživačkom radu u obrazovanju i da imaju zajedničku misiju i viziju. Prisutnima se obratio i jedan od najstarijih profesora ETF-a - prof. dr **Novak Jauković**.

Proglašeni su i najbolji studenti u protekloj studijskoj godini koji su zavrijedili novčane nagrade.

Nagrađene najbolje startup ideje studenata

Podsticaj razvoja preduzetničke svijesti

Na nagradnom konkursu Karijernog centra Univerziteta Crne Gore za najbolju startup ideju studenata najstarije visokoobrazovne institucije u Crnoj Gori, od 15 prijavljenih timova koji su dostavili 18 idejnih projekata, prva nagrada dodijeljena je projektu pod nazivom **Pametni parking** studenta Elektrotehničkog fakulteta UCG **Dražena Minića** koji treba da omogući lakši pronalazak parking mjesta provedivanjem parking servisa sa pametnim telefonima preko aplikacije.

Druga nagrada pripala je studentima ETF-a **Petru Draškoviću** i **Ismailu Aljoseviću** za projekat **RSO - Recikliraj, sakupljaj i osvoji**, dok je treća nagrada uručena idejnom projektu **AD "SolarSeed" - Solarna poljoprivredna farma**, koju su dostavili studenti Ekonomskog fakulteta UCG – **Andela Perazić** i **Abedin Orahovac**. Nagradni fond u iznosu od 5,5 hiljada eura obezbijedili su UCG, CEDIS i PK CG, a ove godine je, u saradnji sa Ambasdom Francuske, dodijeljena i specijalna nagrada – putovanje u Pariz na najveći svjetski startup kampus.

Nagrade su dodijeljene na osnovu tri glavna kriterijuma: inovativnost odnosno originalnost biznis ideje, analiza tržišta i konkurencije, finansijski aspekti i održivost ideje. U sastavu komisije koja je jednoglasno izdvojila najbolje

startup ideje bio je i **Vladimir Ivanović**, rukovodilac Operativne direkcije u Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu

-Kao članu Komisije za odabir najboljih startup ideja studenata Univerziteta Crne Gore, bilo mi je posebno zadovoljstvo da budem dio ovog projekta koji je uspješnim studentima omogućio da ne budu usmjereni samo na sticanje znanja u okviru ispitnih obaveza, već da osmisle startup ideje za rješavanje izazova u svom okruženju i smjelo zavire u svijet preduzetništva.

Nije rijetko da ta prva iskustva u struci i priznanja za kreativnost i održive ideje odrede dalju karijeru i život i pripreme mlade akademce za tržište rada. Zato su važni ovakvi projekti, jer im omogućavaju da taj prvi korak pažljivo naprave.

Nagrađenim studentima od srca čestitam, siguran da iza odabranih inovativnih idejnih projekata stoji naporan rad i temeljna i sveobuhvatna analiza i razrada biznis ideje – istakao je Ivanović i dodao: -Posebno mi je drago što je Crnogorski elektrodistributivni sistem prepoznao

VLADIMIR IVANOVIĆ ČESTITAO NAGRAĐENIM STUDENTIMA

značaj projekta i dao doprinos njegovoj realizaciji. CEDIS je, kao kompanija koja svoj uspjeh ne mjeri samo ostvarenim poslovnim rezultatima, nego i onim što čini za dobrobit zajednice, od osnivanja društveno odgovoran i aktivno učestvuje u životu zajednice.

Uvjeren sam da ćemo i u narednom periodu imati priliku da sarađujemo sa Univerzitetom Crne Gore i sa uspješnim studentima na projektima koji donose nemjerljivu korist unapređenju preduzetništva, energetike i društva uopšte.

Rektor UCG, prof. dr **Vladimir Božović** posebno se zahvalio partnerima i sponzorima ovogodišnjeg konkursa - CEDIS-u, PK CG, Ambasadi Francuske u Crnoj Gori i Francuskom institutu koji sa Univerzitetom rade na podsticanju razvoja preduzetničke svijesti kod studenata i podršci realizaciji idejnih projekata i bez čije podrške realizacija konkursa ne bi bila tako uspješna.

-Konkurs predstavlja prvi korak ulaska studenata u startup zajednicu a UCG, kao akademska i naučna zajednica, je tu da im pomogne i afirmiše ih na tom

putu. Siguran sam da ćemo nastaviti da razvijamo inovativne i moderne ideje koje će naše studente i naš univerzitet i partnere učiniti prepoznatljivim u globalnoj startap zajednici. Još jedan benefit ovog projekta je povezivanje akademskog svijeta i privrede u cilju sagledavanja međusobnih potreba i jačanja saradnje – kazao je profesor Božović, uz iskrene čestitke nagrađenim studentima.

-Ovaj konkurs za najbolje biznis ideje jasno pokazuje da je preduzetnička biznis energija nešto što je prisutno u Crnoj Gori. Sklonost ka biznisu u vašim godinama je presudno važna za uspješnu biznis budućnost svakog od vas, pa samim tim i za napredak crnogorske privrede i ekonomije. Godinama unazad PK prepoznala je potrebu širenja naše privredno - proizvodne baze, i to u

pravicima koji su svojstveni modernim i razvijenim društvima. Stoga smo sa zadovoljstvom prihvatili da budemo sponzori ovog konkursa, sa željom da ova oblast ostane u vrhu vaših prioriteta. Pred nama je danas udružena snaga znanja, mladosti i mogućnosti koje nam se u biznisu ostvaruju. Zbog toga sam uvjeren da će se privreda i ekonomija Crne Gore umnogome oslanjati na ovaj pobjednički pravac – istakla je ovom prilikom dr **Nina Drakić**, v. d. predsjednice PK CG.

Ambasador Francuske u Crnoj Gori, **Christian Thimonijer**, izrazio je zadovoljstvo zbog uspješne realizacije konkursa i interesovanja studenata za preduzetništvo.

-Inovativnost mijenja svijet na bolje i tjera nas i kao pojedince i kao društvo da

učimo i da napredujemo. Ovdje je riječ o projektima od kojih crnogorski građani mogu da osjete boljitak, koji će doprinijeti zajednici i razvoju ekonomije i u tome je njihova važnost. Pametne biznis ideje treba svi da podržimo i pomognemo – istakao je Thimonijer koji je siguran da će se nagrađeni studenti sa startap kampusa u Parizu vratiti zadovoljni i još više motivisani.

- Suština projekta Pametni servis je povezivanje parking servisa sa pametnim telefonima preko aplikacije koja bi omogućilo korisnicima da imaju mapu sa parking mjestima grada u trenutnom vremenu i da vrše rezervacije za parking tako da ne moraju da brinu da li će dato mjesto neko zauzeti dok oni stignu na lokaciju – objašnjava njegov autor **Dražen Minić**.

Neradni dani u 2022. godini povodom državnih i vjerskih praznika

Crnogorski elektrodistributivni sistem je donio Odluku o neradnim danima u 2022. godini za vrijeme trajanja državnih i vjerskih praznika.

Tako su, shodno Zakonu o državnim praznicima, neradni dani povodom Nove godine ponedjeljak 03. januar, povodom Praznika rada ponedjeljak 02. maj i utorak 03. maj, povodom Dana nezavisnosti ponedjeljak 23. maj i povodom Dana državnosti srijeda 13. jul i četvrtak 14. jul.

Takođe, shodno Zakonu o svetkovanju vjerskih praznika, neradni dani u sljedećoj godini za zaposlene pripadnike pravoslavne vjeroispovijesti su četvrtak 06. januar (Badnji dan) i petak 07. januar

(Božić), kao i petak 22. april (Veliki petak) i ponedjeljak 25. april (Vaskrs), te Dan krsne slave.

Za zaposlene pripadnike islamske vjeroispovijesti neradni dani u sljedećoj godini su ponedjeljak 02. maj, utorak 03. maj i srijeda 04. maj (Ramazanski bajram), kao i ponedjeljak 11. jul (Kurban bajram).

Za zaposlene pripadnike rimokatoličke vjeroispovijesti neradni dani u 2022. godini su petak 15. april (Veliki petak) i ponedjeljak 18. april (Uskrs), kao i utorak 01. novembar (Svi Sveti) i ponedjeljak 26. decembar (Božić).

Za zaposlene pripadnike jevrejske vjeroispovijesti neradni dani su srijeda

05. oktobar i četvrtak 06. oktobar 2022. godine (Jom Kipur).

Za zaposlene koji će zbog potrebe procesa i organizacije rada biti angažovani u dane državnih i vjerskih praznika kako bi obezbijedili vršenje poslova za nesmetano obavljanje djelatnosti od javnog interesa, donijeće se posebne odluke o preraspodjeli radnog vremena, tj. o uvođenju pripravnosti, odnosno prekovremenog rada.

Takođe će radi racionalnijeg korišćenja radnog vremena i organizacije procesa rada neradni dani biti i utorak 04. januar i srijeda 05. januar 2022. godine.

Prezentacije i predavanja za studente ETF-a

Obuka put do bolje spremnosti

Zahtjev za organizovanje predavanja u CEDIS-u stigao sa ETF-a, naša kompanija ga prihvatila i saradnja je počela

Iako je Centar za obuku CEDIS-a oformljen sa ciljem da se elektromonterima obezbijedi stručna i temeljna praktična obuka, njegova uloga je danas, ipak, mnogo značajnija. Sprovode se razne obuke za osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad, organizuju se specijalističke obuke u domenu elektrodistributivne djelatnosti, kao i praktične obuke za učenike i studente tehničkih škola i fakulteta.

Tako su tokom decembra za studente druge godine postdiplomskih studija Elektrotehničkog fakulteta u Centru za obuku organizovane prezentacije i predavanja na temu „Pametna brojila“, a u Sektoru za upravljanje predavanja na temu „Upravljanje u distributivnim sistemima“. To je bila prilika da znanja, stečena na časovima stručno-teorijskih predmeta, upotpune kroz obuke i prezentacije u realnom radnom okruženju. U našoj kompaniji postoje odlični uslovi za stručnu praksu koja doprinosi kvalitetu obrazovanja i priprema studente za tržište rada, a naši inženjeri, zahvaljujući višegodišnjem iskustvu i znanju, predavanja i po obimu i po sadržaju prilagođavaju onima kojima su namijenjena.

Miloš Mirković, studente je u sklopu predavanja o pametnim brojima upoznao sa procesom mjerenja potrošnje električne

energije i značajem tog segmenta distributivne djelatnosti, kao i sa procesom prelaska sa tradicionalnih na pametna brojila. Detaljno im je prezentovao karakteristike, mogućnosti i tehničku konfiguraciju multifunkcionalnih mjernih uređaja koji su donijeli brojne benefite i za korisnike i za operatore distributivnog sistema. Prikazano im je takođe, kako je ta napredna digitalna tehnologija doprinijela boljem upravljanju mrežom i njenoj modernizaciji, te smanjenju gubitaka električne energije, povećanju očitosti i uspješnosti isključenja sa mreže zbog duga za utrošenu električnu energiju.

Dragan Cicmil je prezentovao aktivnosti kojima se obezbjeđuju tehnički uslovi i organizacione mjere i aktivnosti koje su neophodne za bezbjedan i pouzdan rad distributivne mreže i optimalno uklopno stanje, kao i za normalan pogon sistema. On je, takođe, predstavio organizaciju Sektora za upravljanje, odnosno rad Centra za lokalno upravljanje mrežom, kao i rad Službe za operativno upravljanje i Službe za planiranje i analizu rada mreže. Postdiplomci su bili u prilici da vide kako izgleda upravljanje u realnom vremenu na 35 kV strani, kao i kakve sve opasnosti i odgovornosti nosi posao operativnog dispečera u CEDIS-u.

Prezentovani su im i planovi za unapređenje distributivnog sistema i

Sektora za upravljanje mrežom kroz implementaciju SCADA sistema i objašnjeno da Dispečerski centar ne bi mogao da funkcioniše bez službi za lokalno upravljanje mrežom i Sektora za održavanje i Sektora za mjerenje, jer se usklađeno izvode planski i havarijski radovi u cilju

Predavanja i za djake

I učenici Srednje elektrotehničke škole „Vaso Aligrudić“ - smjer elektrotehničar energetike, imali su prošlog mjeseca u Centru za obuku časove praktičnog oblika nastave u cilju što boljeg osposobljavanja za praktičan rad.

Za njih je pripremljen program koji je u potpunom saglasju sa obrazovnim programom i u potpunosti se naslanja na njegove ciljeve. Predavanja su prilagođena učeničkom uzrastu i interesovanjima, a djeca su pokazala znatizeljnu i upotpunila znanje na efektan način.

što pouzdanijeg i kvalitetnijeg napajanja korisnika električnom energijom.

Na Elektrotehničkom fakultetu kažu da su posvećeni cilju da studenti teorijska znanja upotpune kroz obuke i prezentacije u kompanijama, a na osnovu saradnje sa poslodavcima iz oblasti za koje ih školuju. Nemaju dilemu da u našoj kompaniji postoje odlični uslovi za to.

I opšti utisak studenata nakon predavanja je veoma dobar. Ističu posvećenost predavača koji se trude da prenesu znanje i pomognu im da bolje razumiju kompleksnu materiju i nadgrade prethodno stečeno znanje. Zadovoljni su što su dobili priliku za ovakvu obuku i podizanje njihovog znanja na praktičan i primjenjiv nivo. U realnom okruženju sve to mnogo drugačije izgleda nego u amfiteatrima.

Još jedna uspješna akcija dobrovoljnog darivanja krvi

Humanošću obilježili kraj godine

U posljednjoj ovogodišnjoj akciji dobrovoljnog darivanja krvi, održanoj 16. decembra u Zavodu za transfuziju krvi u Podgorici, učestvovalo je 30-tak zaposlenih. Akcija je održana uz poštovanje i preduzimanje svih mjera zaštite i prevencije od aktuelnog virusa, bilo je humanih oba pola, a među davaocima je vladala dobra i kolegijalna atmosfera. Uglavnom su to stari davaoci krvi koji nastavljaju svoju misiju da pomognu onima kojima je to najpotrebnije, ali svaki put se pridruži i neko novi, pa broj davalaca raste iz godine u godinu. Uz planske akcije, članovi Društva, koje u CEDIS-u ima dugu tradiciju, odazivaju se pozivima Zavoda uvijek kada postoji potreba građana za krvlju. Za njihovu humanost ne možemo im nikada dovoljno zahvaliti.

Iz Zavoda za transfuziju krvi su se svim davaocima, koji su svojim humanim gestom nekom poklonili šansu za novi život, zahvalili na pokazanom strpljenju i disciplini. Oni napominju da će uz sve mjere predostrožnosti krv prikupljati redovno kao i do sada jer su dužni da se brinu o zdravlju drugih. Jedna donacija šansa je za troje bolesnih.

Završen projekat “Energija podvučeno zelenim”

Podsticaj za mlade da razmišljaju ekološki

U projektu su učestvovalе obrazovno vaspitne ustanove koje implementiraju međunarodni program “Eko škole” i koje su nosioci međunarodnog priznanja “Zelena zastava”, kao i ustanove koje su se prijavile za pilotiranje programa “Eko škole”. Fond za nagrade iznosio je 15 hiljada eura.

Projekat “Izgradnja prve solarne učionice” koji je pripremila Srednja ekonomska škola “Mirko Vešović” iz Podgorice, osvojio je prvo mjesto na konkursu CEDIS-a i Zavoda za školstvo Crne Gore “Energija podvučeno zelenom” koji je raspisan 20. septembra.

Drugo mjesto pripalo je projektu “Eko rasadnik” koji je kandidovala Srednja stručna škola “Spasoje Raspopović” iz Podgorica, dok je treće mjesto pripalo projektu “Zelena učionica na otvorenom – Eko gumno” Osnovne škole “Štampar Makarije” iz Podgorice.

Osim njih, komisija u sastavu **Marija Jovović** – CEDIS, **Nevena Čabrilo**, Zavod za školstvo - nacionalni koordinator za Crnu Goru za Međunarodni projekat “Eko škole”, **Tatjana Zečević Miranović** – CEDIS, **Saša Karajović** - NVO “EKOM” i član Fondacije za zaštitu životne sredine i **Dušan Bugarin** - Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, nagradila je još dva sjajna projekta: “Eko laboratorija” OŠ “Vuk Karadžić” iz Podgorice i “Školsko dvorište kao učionica na otvorenom” OŠ “Mihailo Žugić” iz Pljevalja.

Novčane vaučere pobjednicima na konkursu uručio je 10. decembra izvršni direktor **Vladimir Čadenović** koji je tom prilikom poručio da CEDIS ovim projektom iz oblasti zaštite životne sredine želi da podstakne mlade, koji su pokretači svih dobrih energija u jednom društvu, da razmišljaju ekološki i svoje iskustvo prenose ostalima u zajednici. Tako se stvara jedna moćna armija onih koji će čuvati i štiti prirodno bogastvo naše države.

-U CEDIS-u smo odlučni u nastojanju da upravljanje uticajima na okolinu bude sastavni dio našeg poslovanja. Ovog puta smo željeli da damo vjetar u leđa školama i zajednici u cjelini u njihovim naporima da utiču na svijest učenika, nastavnika i javnosti o značaju životne sredine. Impozantan broj škola koje su učestvovalе sa svojim projektima svjedoči da smo u tome i više nego uspjeli - istakao je Čadenović i dodao:

-Projektom “Energija podvučeno zelenom”, naša kompanija je i simbolično, na 30-tu godišnjicu od donošenja Deklaracije o proglašenju Crne Gore za ekološku državu, dala podršku tom opredjeljenju naše države i njenom ekološkom putu. Očekujem da ćemo uskoro imati priliku da vidimo završene projekte koji će biti primjer i podstrek i ostalima da što predanije i studioznije rade na unapređenju i razvijanju ideja iz oblasti ekologije kako bi Crna Gora bila još ljepše i sigurnije mjesto za

ostvarivanje svih životnih i poslovnih ciljeva – kazao je Čadenović.

Direktorica SŠŠ “Mirko Vešović”, **Dijana Vujačić**, zahvalila je CEDIS-u, kao društveno odgovornoj kompaniji, na tome što je prepoznala značaj obrazovanja za održivi razvoj, koji ta škola već duži vremenski period detaljno sprovodi.

-Zahvaljujući CEDIS-u mi smo dobili priliku da izgradimo prvu solarnu učionicu u našem dvorištu, gdje će učenici i nastavnici imati mogućnost da u okviru savremenog ambijenta podižu ekološku svijest - naglasila je Vujačić i dodala da su ovim projektom dali doprinos koji će se valorizovati kroz činjenicu da će štedjeti električnu energiju koja se troši u samoj školi.

CEDIS-u, koji je došao na ideju da raspiše konkurs za ovaj projekat, zahvalio se i zamjenik direktora drugoplasirane škole,

Vesko Mihailović, napomenuvši da je SSS "Spasoje Raspopović" nosilac zelene zastave i da je proglašena za Eko školu.

-Uvjeren sam da će ovaj konkurs biti dodatna motivacija za neke buduće projekte, ali i motivacija da se svi zaposleni uključe u projekat "Eko rasadnik", koji je Tim škole za eko projekte pripremao od početka godine, kako bi ga što uspješnije sproveli - rekao je Mihailović.

A **Rajna Ivanović** iz OŠ "Štampar Makarije" kazala je da njihov projekat "Zelena učionica na otvorenom – Eko gumno", ima za cilj da omogući djeci rad na

otvorenom, da im pokaže koliko životna sredina utiče na bolje uslove za rad i na koji način treba da se ophode prema okolini.

I ona se zahvalila CEDIS-u što je pomogao realizaciju ideja škola koje će omogućiti edukaciju djece i razvoj ekološke svijesti kod njih.

Biljana Veličković iz OŠ "Vuk Karadžić" istakla je da je cilj njihovog projekta "Eko laboratorija" uređenje školskog dvorišta i bolja iskorišćenost tog prostora. CEDIS im je dao priliku a oni će se potruditi da sredstva koja su dobili iskoriste na pravi način.

Direktorica OŠ "Mihailo Žugić" iz Pljevalja, **Dušica Knežević**, kazala je je da su, prije svega ponosni što su kao manja seoska škola stali rame uz rame sa velikim gradskim školama sa kvalitetno odrađenim projektom čiji je autor profesor razredne nastave i koordinator Eko škole **Matija Zorić**.

-Projekat "Školsko dvorište kao učionica na otvorenom" realizovaće se u dvorištu matične škole u Odžaku i područne ustanove Borovica. Na taj način planiramo da riješimo neke probleme, odnosno stavimo u funkciju jedan dio dvorišta, koje se nalazi iza škole i koje je neupotrebljivo – saopštila je Knežević

Završeno treće državno takmičenje "Energija u žici"

Prvo mjesto za Podgoričane

Ovogodišnje takmičenje učenika crnogorskih srednjih stručnih škola iz oblasti elektrotehnike "Energija u žici" održano je 15. decembra u Centru za obuku CEDIS-a u Podgorici. Znanje i vještine odmjeravali su tročlani timovi iz četiri obrazovno-vaspitne ustanove koje u svom profilu imaju zanimanja iz oblasti elektrotehnike: Srednja stručna škola iz Berana, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice, Srednja stručna škola iz Nikšića i Srednja stručna škola iz Pljevalja.

Prvo mjesto i novčanu nagradu u iznosu od 750 eura, osvojio je tim iz Srednje elektrotehničke škole „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice. Drugo mjesto i novčana nagrada u iznosu od 600 eura pripala je ekipi Srednje stručne škole iz Nikšića, dok je treće

mjesto i 450 eura osvojio tim iz Srednje stručne škole iz Berana.

Nagrada za najboljeg pojedinca u iznosu od 250 eura pripala je Nikšićaninu Milošu Raškoviću, dok je nagradu za najbolju školu i lap top dobila Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice.

Obezbiježene su i nagrade u iznosu od 250 eura za mentore pobjedničkih ekipa.

Takmičarska znanja i vještine ocjenjivao je tročlani stručni žiri na čelu sa dr **Vladanom Durkovićem**, profesorom sa Elektrotehničkog fakulteta u Podgorici. Osim

Durkovića zadatak da odluče o najboljima pripao je i **Vladimiru Ivanoviću**, rukovodiocu Operativne direkcije u CEDIS – u i **Sandri Brkanović** iz Centra za stručno obrazovanje.

Takmičenje „ENERGIJA U ŽICI“ organizuju Crnogorski elektrodistributivni sistem i Udruženje nastavnika elektrotehnike Crne Gore, uz podršku Centra za stručno obrazovanje. Događaj su otvorili **Vladimir Čađenović**, izvršni direktor CEDIS – a i **Vladan Durković** sa Elektrotehničkog fakulteta.

- Društveno odgovorno poslovanje smatramo jednim od najznačajnijih segmenata u svom radu, a jedan od projekata na koje smo posebno ponosni je takmičenje “Energija u žici”. Siguran sam da mladim ljudima puno znači šansa da pokažu i odmjere stečeno znanje kroz praktičan rad. Prilike da se kroz realne susrete i radnu praksu što bolje obuču i izgrade, ulivaju im samopouzdanje i često su ključni korak ka odabiru njihove buduće profesije. Ovo takmičenje treba da mladim ljudima pruži nove mogućnosti, nova iskustva i poznanstva, da im bude

podrška u njihovim stremljenjima ka nesagledivim mogućnostima koje nudi elektrotehnika. Smatramo da se kroz punu saradnju kompanija i obrazovnih institucija značajno podiže nivo kompetencija mladih, a ovo takmičenje, koje već prerasta u tradicionalno, odličan je primjer produktivnog funkcionisanja privrede i obrazovnog sektora – kazao je Čađenović na otvaranju takmičenja.

Profesor Vladan Durković je istakao važnost događaja ovog tipa naročito za đake i pohvalio organizatore zbog istrajnosti da se takmičenje organizuje uživo uz poštovanje mjera koje nameće korona kriza.

Teorijski dio takmičenja obuhvatao je provjeru znanja iz elektrostatičke, vremenski stalnih električnih struja, električnih kola naizmjenične struje i ostalih relevantnih oblasti. Dio takmičenja rezervisan za praktičnu primjenu znanja odnosio se na oblast

električnih instalacija i osvjtljenja, odnosno na izbor odgovarajućih elemenata radi izvođenja kvalitetnih električnih instalacija.

Takmičenje najbolja motivacija

Učesnici takmičenja saglasni su da je ono dobra motivacija da se usavršavaju u struci. Nije im važan plasman već učešće i druženje. Sviđa im se što je ovo nadmetanje potpuno drugačije od svih na kojima učestvuju i zahvalni su profesorima koji im pomažu da se pripreme i koji su potpuno posvećeni tom zadatku.

- Za takmičenje smo se spremali mjesec dana, zadaci su zahtjevni, ali počeli smo na vrijeme i pobijedili. Nismo očekivali pobjedu, jer je konkurencija zaista jaka, zato smo i zadovoljni - istakao je **Andrija Đinović** iz prvoplasiranog tima.

- Lijepo je učestvovati na ovakvim takmičenjima, zadovoljni smo drugim mjestom, ali ćemo se potruditi da sledeće godine budemo još bolji – kazao je **Đorđe Šljukić**, učenik Srednje stručne škole iz Nikšića.

Naša 2021.

CEDIS

Dizajn: Lux print
Štampa: Grafo Group

Crnogorski elektrodistributivni sistem
Ivana Milutinovića 12
www.cedis.me

 / cedisonline
 / cedisonline